

Naturen, skogar, djur och människor behöver kloka beslut och smarta idéer. Här är en av många städer i världen som kämpar med lösningar så att jordens resurser ska räcka åt alla och att påverkan på klimatet minskar.

BELO HORIZONTE

En myllrande stad i östra Brasilien.

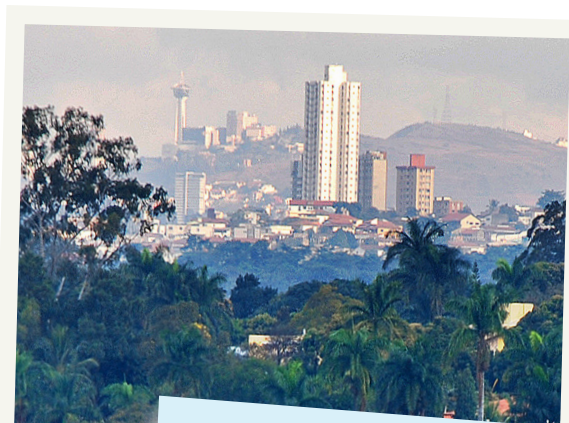

Foto: Divino Advincula

- Idag är vi 7 miljarder människor på planeten Jorden. År 2050 är vi cirka 11 miljarder.
- Allt fler flyttar till städer. Över 50 % av världens befolkning bor idag i städer
- Städerna står för mer än 70 % av världens klimatpåverkan.
- Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil.

VAD VET DU OM BELO HORIZONTE?

1. Hur många bor i Brasilien och i Belo Horizonte?
2. Nämn några typiska råvaror som ingår i mat från Brasilien.
3. Hur är klimatet i regionen där Belo Horizonte ligger?

Stor stad i stort land

Belo Horizonte ligger i östra Brasilien och är landets tredje största stad vad det gäller antal invånare. Bara São Paulo och Rio de Janeiro har fler invånare.

Brasilien är ett land med stora kontraster och är stort både till yta och ekonomi. Landet omfattar större delen av Amazonas och rymmer hälften av Sydamerikas befolkning.

Brasilien är en av fyra så kallade BRIC-länder – med snabbt växande ekonomier. På landsbygden och i slumområden, så kallade Favelas, i de stora städerna lever många ändå i stor fattigdom.

Organisationen Wateraid rapporterar att 700 miljoner stadsbor i världen saknar tillgång till hygieniska toaletter. Det medför risker som till exempel spridning av diarrésjukdomar, som kan vara dödliga för små barn.

Två världar på samma gata.

Belo Horizonte är en stad där människor lever i djupaste fattigdom alldeles inpå de rikas lyxiga boenden. De senaste decenniernas stora flytt från landsbygden har gjort att de fattiga stadsområdena vuxit utom kontroll. Levnadsförhållanden är ofta svåra – med arbetslöshet, fattigdom, bostadsbrist och dålig tillgång till rent vatten och toaletter.

För att få bukt på denna hälsoutmaning har man i Belo Horizonte aktivt arbetat med att ta till vara på mat och undvika matsvinn och på så sätt fördela mat till de som är i behov. Man har också arbetat med att rena vattnet och bygga toaletter för att förbättra situationen för de många fattiga.

Solen skiner på Belo Horizonte

Brasilien har ett varmt klimat med en medeltemperatur på cirka 27 grader. I Sverige är medeltemperaturen 3 grader. I Belo Horizonte har man tagit fördel av den starka solen genom att placera ut solceller på många av stadens stora byggnader, till exempel på den fotbollsstadion man använde under fotbolls VM 2014. Det här har inneburit stora ekonomiska och miljömässiga vinster då man kan undvika kol som energikälla. Kol som är både smutsig och ett fossilt bränsle vars utsläpp bidrar till att förändra klimatet på Jorden.

Sojaböner, bra mat men förstör natur

Vi äter mycket kött. I Brasilien skövlas enorma naturområden för att användas till sojaodling som används till djurfoder. Uppfödning av kor, grisar och kycklingar kräver allt mer kraftfoder. I kraftfodret finns bland annat soja som i många fall kommer från Brasilien.

Inte långt från Belo Horizonte har skogar och jordens mest artrika savann, cerradon, fått ge vika för sojaodlingar. När cerradon omvandlas till åkermark förstörs artrika ekosystem – natur med minst 10 400 olika växter, 780 olika fiskar, 180 arter av reptiler, 837 fågelarter och 195 olika däggdjur.

Tänk till

UTMANINGAR - FRÅGOR

1. Vad är det som gör att ärtor och böner är så bra för människor och djur?
2. En del råvaror är märkt med KRAV för ekologisk mat, andra är märkta med Fairtrade? Vad tycker ni kan vara negativt respektive positivt med att välja KRAV och Fairtrade?
3. På Cerradon nära Belo Horizonte finns många olika arter. Hur många arter av växter och djur som finns i naturen i er kommun kan ni namnet på? Gör en lista över växter, fiskar, reptiler, fåglar och däggdjur. Markera dem ni själva sett.
4. Absolut fattigdom innebär avsaknaden av mat, kläder, bostad och tillgång till grundutbildning och primär sjukvård. FN har som mål att utrota fattigdom på jorden. Vad tycker ni kan göras för att minska fattigdom?
5. Nödig! Det kan vara långt till ett lämpligt ställe att uträtta sina behov i Belo Horizontes fattiga områden. Hur många toaletter har ni tillgång till i skolan?

HÄLSNING FRÅN BELO HORIZONTE

Ni har just besökt en sojabönodling utanför Belo Horizonte. Skriv ett sms till klassen och er lärare där ni kort berättar hur odlingarna ser ut.

“sms”

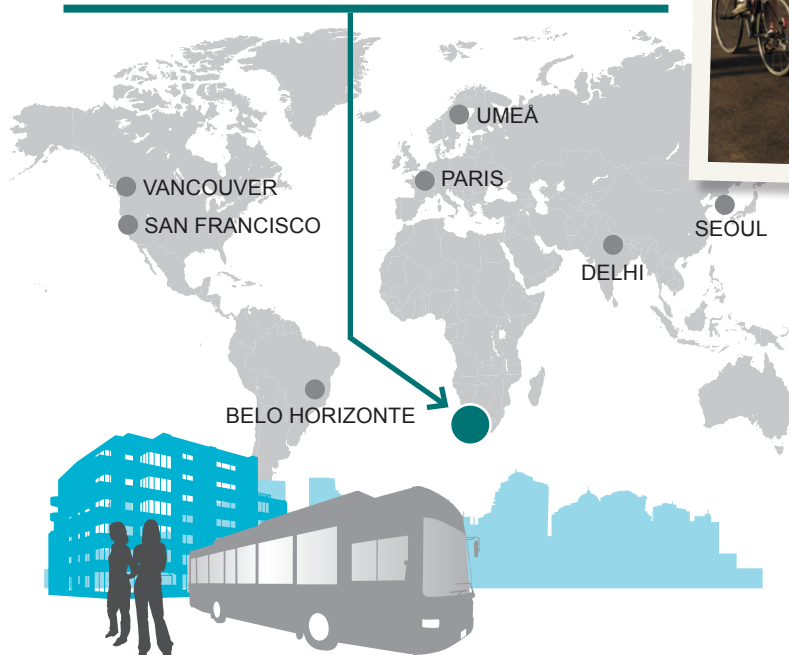
Naturen, skogar, djur och människor behöver kloka beslut och smarta idéer. Här är en av många städer i världen som kämpar med lösningar så att jordens resurser ska räcka åt alla och att påverkan på klimatet minskar.

KAPSTADEN

En solig stad i Sydafrika med många utmaningar.

Foto: Bruce Sutherland

- Idag är vi 7 miljarder människor på planeten Jorden. År 2050 är vi cirka 11 miljarder.
- Allt fler flyttar till städer. Över 50 % av världens befolkning bor idag i städer
- Städerna står för mer än 70 % av världens klimatpåverkan.
- Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil.

VAD VET DU OM KAPSTADEN?

1. Hur många bor i Sydafrika och hur många bor i Kapstaden?
2. Hur långt är det till Kapstaden från där ni bor?
3. Klimatet är behagligt och liknar det runt Medelhavet. Vilken temperatur och nederbörd kan vi räkna med vid olika årstider i Kapstaden?

Bort med kol, in med fler toaletter

Kapstaden har en hel del utmaningar. Stora frågor här är mat, vatten, sanitet och många gånger en synlig fattigdom. Det som gör Kapstaden unikt bland afrikanska städer är att man kopplar klimat- och miljöproblem till sociala frågor. Helhetssyn gör att luftföroreningar och klimatpåverkan minskar samtidigt som tillgången till rent vatten och bra toaletter för de fattigaste ökar.

Mer än 40 procent av invånarnas varmvatten kom tidigare från koleldad el, men nu satsar man stort på solvärmde vatten. När det gäller transporter har stora satsningar gjorts på cykelbanor. Ett regionalt cykelbanenät är på väg att byggas upp. Staden har också drivit en kampanj i bostadsområden kring vatten, avfall, energi och biologisk mångfald.

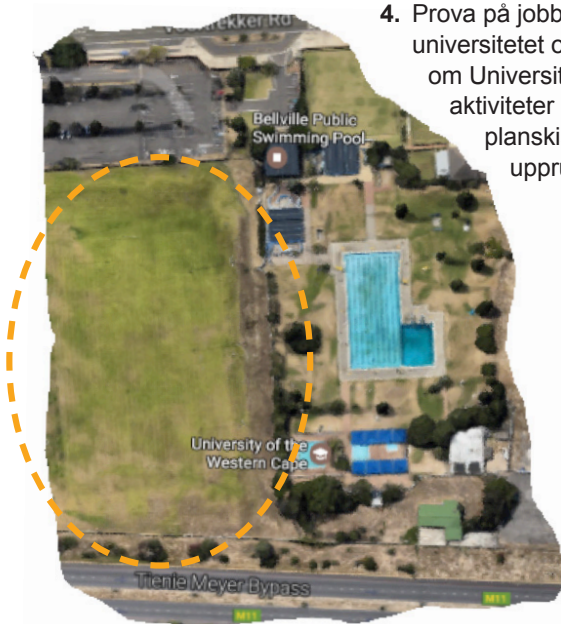
Grönt i staden

Kapstaden har också blivit lovordad för sina "gröna projekt" där man har fokuserat på att skapa grönytor dels för odling men också för rekreation och lekplatser för barn. Detta skapar både jobb och en högre livskvalitet för de som bor i staden.

Tänk till

UTMANINGAR - FRÅGOR

1. Vad behöver vi människor? Gör en lista med de 5-10 viktigaste sakerna ni tycker är viktiga för alla människor för att leva ett bra liv. Gör en lista där ni rangordnar. Börja med det viktigaste.
2. Vilka av behoven på er lista tror ni jämnåriga personer i Kapstadens kåkstäder kan få tillgodosedda? Vilka kan det vara problem med?
3. I affären finns äpplen från Kivik och två sorters vindruvor från odlingar nära Kapstaden. Vad väljer ni när ni ska köpa frukt? De billigaste druvorna, druvorna som är ekologiskt odlade eller äpplen från Skåne. Motivera ert val. Ni behöver inte välja samma frukt men anta att ni tycker att äpplen och vindruvor är lika goda.
4. Prova på jobbet som planarkitekt. Människor från det närbelägna universitetet och de från fattiga områden ska samsas på grönytan väster om Universitetet Western Cape. Parken ska vara attraktiv med plats för olika aktiviteter samt visa exempel på den rika natur som finns i regionen. Gör en planskiss som visar förslag på hur det inringade området kan se ut efter upprustning. Förklara även era idéer i en kort text.

NORR

HÄLSNING FRÅN KAPSTADEN

Ni har blivit utvalda att besöka Kapstaden för att studera deras satsning på solenergi. Ni har just besökt en storskalig anläggning av solceller som producerar el. Skriv ett sms till er klass och lärare där ni berättar något ni fått reda på vid besöket.

"sms"

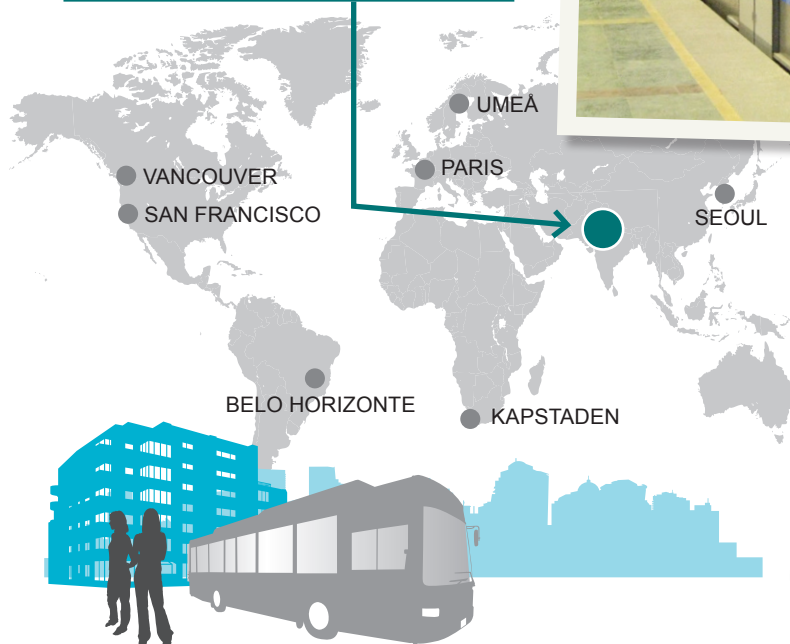
Naturen, skogar, djur och människor behöver kloka beslut och smarta idéer. Här är en av många städer i världen som kämpar med lösningar så att jordens resurser ska räcka åt alla och att påverkan på klimatet minskar.

DELHI

Lär känna Indiens huvudstad.

Foto: WikimediaCommons

- Idag är vi 7 miljarder människor på planeten Jorden. År 2050 är vi cirka 11 miljarder.
- Allt fler flyttar till städer. Över 50 % av världens befolkning bor idag i städer
- Städerna står för mer än 70 % av världens klimatpåverkan.
- Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil.

VAD VET DU OM DELHI?

1. Hur många bor i Indien och hur många bor i Delhi respektive New Delhi?
2. Vilka länder i världen ligger på ungefär samma breddgrad som Delhi?
3. Hur är klimatet i Delhi året runt?

Resa och transportera smart

Delhi är en jättestad som brottas med enorma utmaningar när det gäller miljö och sociala frågor. Projekt som har uppmärksammats på sista tiden är ombyggnaden och uppbyggnaden av stadens transportsystem. Tunnelbanan har byggts ut och kommer att bli mycket större och ha en högre kapacitet än förut. Klimatpåverkan från transporter måste minska och framkomligheten öka i en växande stad. Dessutom kommer en utbyggd tunnelbana ge bättre luft och hälsa bland invånarna kommer på så sätt förbättras. Här har andra städer mycket att lära från Delhi.

Ät som en indier

Indien är i topp av länder när det gäller bra mat. Indisk mat är välkänd för att vara både hälsosam och bra för världens klimat och natur. I Indien äter nästa en halv miljard människor så gott som inget kött eller andra animalieprodukter. I genomsnitt konsumerar en indier bara fem kilo kött om året, jämfört med svenskens 80 kilo. För de flesta är det religion, tradition och geografiskt läge som formar matvalet.

Mat belastar jorden hårt, bland annat av allt foder som odlas till kreatur. Globalt kommer 25 % av all påverkan på klimatet från produktion och konsumtion av mat. Om resten av världen skulle äta som i Indien skulle både människor och planet må bättre.

Vatten och toa

Water is life, sanitation is dignity! En annan stor utmaning i en megastad som Delhi är tillgång till rent vatten och effektiv avloppshantering. Vi i Sverige kan vara tacksamma för vårt dricksvatten direkt i kran och tillgång till toaletter är en självklarhet. I genomsnitt gör varje svensk av med 160 liter vatten per dag medan i vissa områden i Indien har man tillgång till bara 12 liter per person och dag.

Tänk till

UTMANINGAR - FRÅGOR

1. När fler väljer att åka kollektivt istället för egen bil vinner vi utrymme i staden och minskar klimatpåverkan. Fråga 10 vuxna hur ofta de tar buss eller tåg eller andra sätt att åka tillsammans. Fråga även vad som behövs för att de ska lämna bilen och åka kollektivt oftare.
2. Vad betyder den engelska meningen? Water is life, sanitation is dignity! Säkert håller ni med men varför är tillgång till rent vatten och sanitet så viktigt?
3. Vad tror ni är den största anledningen till att så många indier är vegetarianer.
4. Nämn tre råvaror som ofta används i indisk mat och som någon av er smakat.

HÄLSNING FRÅN DELHI

Ni har just ätit middag på en restaurang i Delhi. Skriv ett sms till er klass och lärare där ni berättar om middagen.

“sms”

Naturen, skogar, djur och människor behöver kloka beslut och smarta idéer. Här är en av många städer i världen som kämpar med lösningar så att jordens resurser ska räcka åt alla och att påverkan på klimatet minskar.

PARIS

Lär känna Frankrikes huvudstad.

Foto: Sophie Robichon

- Idag är vi 7 miljarder människor på planeten Jorden. År 2050 är vi cirka 11 miljarder.
- Allt fler flyttar till städer. Över 50 % av världens befolkning bor idag i städer
- Städerna står för mer än 70 % av världens klimatpåverkan.
- Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil.

VAD VET DU OM PARIS?

1. Hur många invånare har Paris?
2. Vad är ett arrondissement och vad heter tunnelbanan?
3. "Möt våren i Paris" är ett känt uttryck. Men hur är klimatet året runt?

Googla!

Business och kultur

Paris är ett av världens viktigaste affärs- och kulturcentrum. Mode, mat, design är något Paris är känt för över hela världen. Paris besöks årligen av cirka 30 miljoner utländska turister, vilket gör staden till en av världens mest besökta städer. Men hur tar man hand om sin miljö? Hur ser stadens hållbarhetsarbete ut? Vad kan vi lära oss av fransmännen?

Medborgarinflytande, nyckel till framgång

I Paris satsar man stort på medborgarinflytande. Alla medborgare får till exempel komma med förslag på hur man kan förbättra miljön i staden. Man har en speciell hemsida där man under rubriken *“Madame Borgmästare; Jag har en idé”* kan komma med egna förslag på miljöåtgärder. En demokratisk modell som många Parisbor uppskattar. Deras röster blir helt enkelt hörda! Sammanlagt har Paris satsat en halv miljard kronor på medborgares förslag, 5 % av sin totala budget.

Exempel på förslag som kommit fram är:

- Fler cykelvägar
- Fler grönområden
- Bilfria dagar
- Satsning på lokalproducerad mat.

Förbjuda eller uppmuntra?

Liksom alla storstäder så är transporter en stor utmaning i Paris. Luftföroreningar och cirka 50 % av stadens växthusgaser kommer från transporter av personer och varor. Här har Paris valt den tuffa vägen. Man har beslutat att förbjuda fordon som är tillverkade före 1997 att köra i staden. Man ska fasa ut dieselfordon till 2020. Man har också infört hastighetsbegränsningar på 30 km i många delar av staden.

Tänk till

UTMANINGAR – FRÅGOR

1. Vilket av de fyra förslagen till Madame Borgmästare från Parisborna tycker ni ger bästa bidraget för miljö, klimat och människor i Paris?
2. Vilket av de fyra förslagen tycker ni skulle passa bäst för er stad eller kommun?
3. Många tycker flygskatt är bra för att minska klimatpåverkan. Vad tycker ni? Är köttskatt bra? Vilka andra sätt skulle ni vilja föreslå för att natur, miljö och människor ska få det bättre världen över?
4. Strax före jul 2015 hölls konferensen United Nations Climate Change Conference (förkortat COP 21) i Paris. Ni får 1 minuts talartid vid nästa klimatkonferens som FN ordnar. Vad kommer ni säga?
5. I Paris kan man lämna förslag på förändringar till borgmästaren. På vilka sätt kan ni påverka beslut för bättre miljö i er kommun?

“sms”

HÄLSNING FRÅN PARIS

Ni har blivit utvalda att besöka Paris för att studera hur deras medborgarförslag fungerar. Ni har just träffat en ung parisare på ett café som berättat om varför hen kom med förslaget om låncyklar i sin stadsdel. Skriv ett sms till er klass och lärare och berätta om mötet.

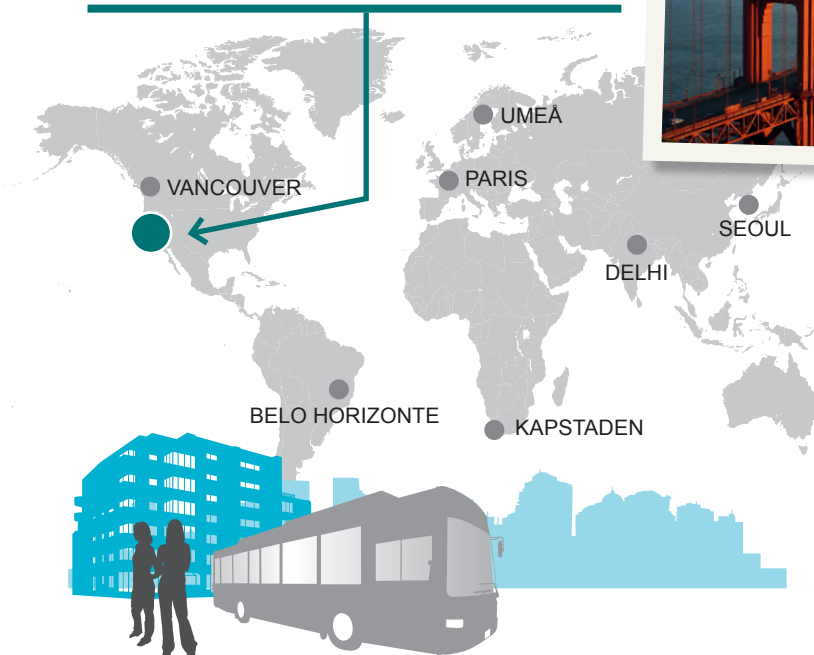
Naturen, skogar, djur och människor behöver kloka beslut och smarta idéer. Här är en av många städer i världen som kämpar med lösningar så att jordens resurser ska räcka åt alla och att påverkan på klimatet minskar.

SAN FRANCISCO

Lär känna San Francisco i USAs delstat Kalifornien.

Foto: WikimediaCommons / Rich Niewirowski Jr

- Idag är vi 7 miljarder människor på planeten Jorden. År 2050 är vi cirka 11 miljarder.
- Allt fler flyttar till städer. Över 50 % av världens befolkning bor idag i städer
- Städerna står för mer än 70 % av världens klimatpåverkan.
- Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil.

Googla!

VAD VET DU OM SAN FRANCISCO?

1. Hur många bor i San Francisco?
2. Vad är det för klimat i kustdelen av Kalifornien runt San Francisco?
3. Tidvattenskillnaden vid Stilla havskusten är runt 5 feet. Hur stor är tidvattenskillnaden i meter?

Klimatanpassning

San Fransiscos ligger på en udde och är omgiven av vatten. Nu när klimatet förändras ökar staden sin beredskap mot stormar och översvämningar. En arbetsgrupp är tillsatt av San Francisco Department of the Environment. På nästa sida kan du läsa några av arbetsgruppens uppdrag.

Klimatanpassning – här några av arbetsgruppens uppdrag:

”The working group will help protect the city from rising seas by focusing on strengthening the city’s sea walls, which are barriers that prevent sea level rise from reaching the land. This also includes ensuring that people who live in low-lying areas have proper flood insurance. In addition to these infrastructure improvements, the working group will also assess nature-based solutions to enhance and utilize natural systems like wetlands to protect the shoreline.”

Noll sopor

San Francisco är en föregångare bland amerikanska städer när det gäller vissa delar av miljöarbete. Bland annat var man först i USA med att utarbeta en plan för att arbeta klimatsmart inom skola, sjukhus och stadsplanering. Inom 10 år satsar man på att ha 100 % förnybar el – el som producerats av sol, vind och vatten.

Staden är också känd för sin satsning på sophantering som går under namnet ”Zero Waste”, som innebär att människor i San Francisco engagerar sig i att spara råvaror och energi genom att sortera sitt avfall rätt. Varje hushåll har tre tunnor där man delar upp sina sopor. En grön tunna för komposterbart och en blå där man slänger sådant som kan återanvändas eller återvinnas, som aluminiumburkar, plastflaskor, papper och kartonger. Den tredje tunnan är svart och där slängs sådant där materialet inte kan återanvändas eller återvinnas. Materialet i den svarta tunnan bränns och ger el eller värme. I projektet ”Zero Waste” ingår också utbildning i skolorna. Att utbilda barn och ungdomar är det bästa man kan göra när det gäller miljötänkande, resonerar de ansvariga i San Francisco.

Tänk till

UTMANINGAR - FRÅGOR

1. På vilka sätt planerar San Francisco skydda staden och invånare och dämpa följderna av klimatförändringar. Läs den engelska texten ovan och stryk under de åtgärder som ska dämpa påverkan av förändringar i klimatet.
2. Ni bor i en lägenhet i San Francisco. Nämn exempel på sopor ni ska lägga i den gröna, blå respektive svarta tunnan.
3. I Sverige körs en bil i genomsnitt 12 000 km/år. Ungefär hur stor är kostnaden per mil? Ta med kostnader för inköp av bilen och drivmedel samt 10 000 kr/år för däck och reparationer. Räkna med att bilen körs under 10 år. Hur långt kan du åka taxi varje år för samma summa? Hur många biobiljetter räcker pengarna till?
4. Hur kan man klara sig utan bil? Välj tre städer/platser som ligger 10, 100 och 1 000 km från er skola. Tävla mellan egen bil och buss/tåg. Jämför tidsåtgång och kostnad om ni ska åka till de tre platser ni valt.

“sms”

HÄLSNING FRÅN SAN FRANCISCO

Ni besöker San Francisco i ett ungdomsutbyte. Under helgen var ni ute vid kusten med era amerikanska familjer. Skriv ett meddelande hem till er klass och lärare där ni berättar vad ni såg och gjorde.

Naturen, skogar, djur och människor behöver kloka beslut och smarta idéer. Här är en av många städer i världen som kämpar med lösningar så att jordens resurser ska räcka åt alla och att påverkan på klimatet minskar.

SEOUL

Lär känna Sydkoreas huvudstad!

Foto: WWF Intl. / Woohee Cho / The Stand

- Idag är vi 7 miljarder människor på planeten Jorden. År 2050 är vi cirka 11 miljarder.
- Allt fler flyttar till städer. Över 50 % av världens befolkning bor idag i städer
- Städerna står för mer än 70 % av världens klimatpåverkan.
- Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil.

Googla!

VAD VET DU OM SEOUL?

1. Hur många och hur stor andel av Sydkoreas befolkning bor i Seoul?
2. Hur är klimatet året runt?
3. Nämn några råvaror som ofta används i matlagningen i Sydkorea

Seoul är bra på sol

Det som imponerar är framförallt stora satsningar på sol och förnybar energi som Seoul gjort. Som en av världens största och mest växande städer utgör Seoul en inspiration för många andra moderna städer.

Seoul har satsat mycket på att bli mindre beroende av fossila bränslen och kärnkraft. Många satsningar pågår för ökad produktion av sol och förnybar energi, miljövänliga bränslen, fler bussfiler och samåkningsprogram. Det pågår ett arbete med att placera solceller på över 10 000 tak i Seoul, framförallt på skoltak och på andra offentliga byggnader. Man har till och med gått så långt att under den varma och fuktiga sommaren släppa på de strikta slips- och kavajreglerna för att folk inte ska överkonsumera luftkonditionering.

Bra för hälsan, bra för planeten

Koreansk mat är bland Asiens mest hälsosamma. Man äter inte så mycket kött men desto mer grönsaker. Enligt köttguiden på WWF:s hemsida äter svensken över 50 kg kött om året. Det finns många skäl att minska den siffran för att på så sätt minska trycket på djur och natur.

Äta myror?

I Sydkorea är det väldigt vanligt att äta insekter, både som huvudrätt och som snacks. Idag är trenden att vi också ska börja tänka på att se insekter som ett hållbart proteinintag, ett komplement till kött. Vi kanske kan tycka att det är lite konstigt, men tänk då på att vi äter räkor, kräftor, hummer och krabba. Därifrån är steget till insekter inte speciellt långt. Eller?

Tänk till

UTMANINGAR - FRÅGOR

1. Solpaneler med solceller ger el-energi. För bästa verkningsgrad ska de vara monterade på ett tak eller liknande med 30-50 graders lutning mot söder. Gå ut i närområdet för att leta efter tak som kan passa för att montera solceller på. Börja med skolan. Ta kort på byggnaderna ni tycker har tak som passar för att montera solceller på. Glöm inte ta med en kompass så ni vet var söder är. Lägg gärna en lapp i brevlådan på de hus som kan passa för att montera solceller. Berätta om möjligheten att bidra med förnybar energi och samtidigt tjäna pengar.
2. Besök Seoul med hjälp av Google Earth. Försök hitta ett ställe där det skulle vara lämpligt med solpaneler.
3. Vilka skäl kan du komma på för att inte äta så mycket kött som vi gör idag? Hitta minst ett argument vad det gäller hälsan och minst ett vad det gäller djur, natur och planeten.
4. Målet är att minska det miljömässigt dåliga köttätandet. Hur skulle ni marknadsföra en koreansk maträtt med insekter på er nyöppnade restaurang?

HÄLSNING FRÅN SEOUL

Ni har blivit utvalda att besöka Seoul för att studera arbete med solceller på taken. Ni har just besökt Solar City, en stadsdel i Seoul med många solpaneler och träffat Seouls borgmästare Park Won-soon. Skriv ett sms till er klass och lärare där ni berättar vad ni fick reda på.

“sms”

Naturen, skogar, djur och människor behöver kloka beslut och smarta idéer. Här är en av många städer i världen som kämpar med lösningar så att jordens resurser ska räcka åt alla och att påverkan på klimatet minskar.

UMEÅ

Lär känna kuststaden i Västerbotten!

Foto: Umeå kommun

- Idag är vi 7 miljarder människor på planeten Jorden. År 2050 är vi cirka 11 miljarder.
- Allt fler flyttar till städer. Över 50 % av världens befolkning bor idag i städer
- Städerna står för mer än 70 % av världens klimatpåverkan.
- Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil.

VAD VET DU OM UMEÅ?

1. Hur många bor i Umeå?
2. Bad och skidåkning. Hur är klimatet i Umeå?
3. Umeå kallas för björkarnas stad.
Det finns en historisk bakgrund till stadens cirka 3 000 björkar. Vilken?

Hållbara transporter

Umeå är en tillväxtort och en av de städer som vuxit snabbast i Europa under det senaste 50 åren. Umeå är den största staden i norr och ett nav för norra Sverige. Det finns både utmaningar och möjligheter i Umeå. I Umeås fall är transporterna en av stadens stora utmaningar. Luften måste bli bättre och klimatpåverkan ska minska rejält. Umeå satsar stort på el-bussar. Men räcker detta?

Johan Sandström

Umeås projektledare, Johan Sandström berättar om vad man gör för att minska klimatpåverkan:

Vilken är största utmaning?

– Transporterna, att få fler att välja cykel, buss och andra hållbara alternativ. Jag tror att vi kommer att klara det. Vi har problem med luftkvaliteten och behöver få in mer förnybara bränslen i transportsektorn.

Finns det andra frågor ni jobbar med?

Konsumtionen av mat och prylar är väldigt viktigt att jobba med. Vi har stor klimatpåverkan därifrån. Vi måste också tänka in jämställdhet i stadsplaneringen för att klara av att minska klimatpåverkan från alla transporter av personer och varor.

Era främsta styrkor?

– Att spara energi är vi väldigt duktiga på. Miljöarbetet i skolorna uppmuntras och många elever hjälper oss på kommunen att komma på smarta lösningar.

Vilket är ert starkaste kort i klimatarbetet?

– Umeås arbete genomsyras av en helhetssyn som bäst beskrivs i kommunens prisbelönta översiktsplan. Här vill jag gärna lyfta fram kommunens satsning på elbussar utvecklade av ett Umeåföretag som är världsledande på elbussar i kallt klimat.

Hur kommer Umeåborna märka klimatarbetet?

– Vi informerar om vårt miljöarbete till så många som möjligt. Vi samarbetar med skolor och deltar i olika tävlingar. Vi vill gärna visa upp det vi gör och dela med oss till andra städer.

Tänk till

UTMANINGAR - FRÅGOR

1. Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil. Förklara vad som menas med de två meningarna.
2. Johan Sandström berättar stolt över satsningen på el-bussar i Umeå.
: Gör en lista på era smarta lösningar för att minska klimatpåverkan.
3. Johan berättar om jämställdhet i stadsplaneringen.
Är miljöengagemang en könsfråga? Umeå vill gärna profilera sig som en stad där det bor många unga och engagerade människor. Medelåldern på 38 år är en av landets lägsta. På vilka sätt märks skillnader mellan män och kvinnor, unga och äldre när det gäller engagemang för natur, miljö och minskad klimatpåverkan?

“sms”

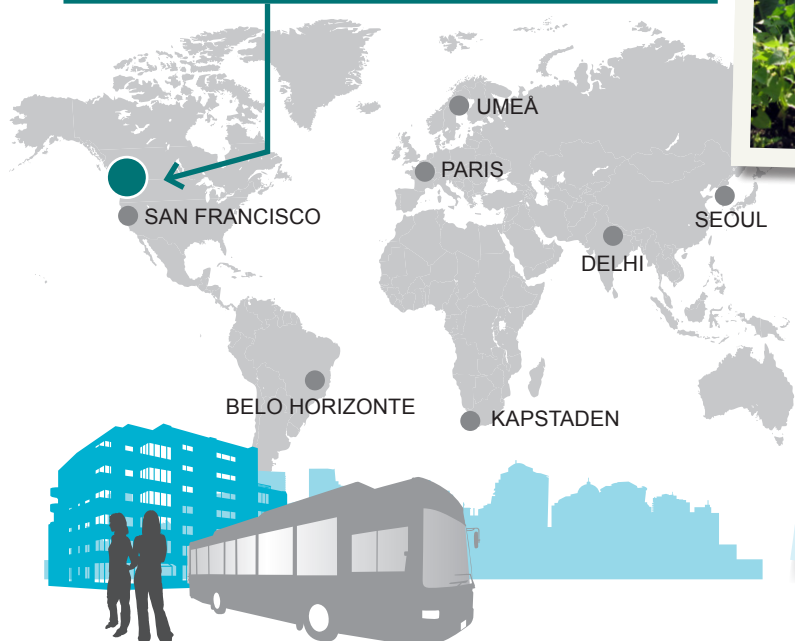
HÄLSNING FRÅN UMEÅ

Ni har blivit utvalda att besöka Umeå för att studera hållbara transporter. Gå in på Google Earth och välj ut en intressant plats i Umeå. Se er omkring och skriv ett sms till er klass och lärare där ni berättar var ni är och vad ni ser.

Naturen, skogar, djur och människor behöver kloka beslut och smarta idéer. Här är en av många städer i världen som kämpar med lösningar så att jordens resurser ska räcka åt alla och att påverkan på klimatet minskar.

VANCOUVER

Lär känna staden i sydvästra Kanada.

- Idag är vi 7 miljarder människor på planeten Jorden. År 2050 är vi cirka 11 miljarder.
- Allt fler flyttar till städer. Över 50 % av världens befolkning bor idag i städer
- Städerna står för mer än 70 % av världens klimatpåverkan.
- Jorden räcker till för alla! Men då måste vi skynda på med smart teknik och vettig livsstil.

VAD VET DU OM VANCOUVER?

1. Hur många bor i Kanada och hur många bor i Vancouver?
2. Vancouver och Skåne ligger på ungefär samma breddgrad. Jämför klimatet i Vancouver och Skåne.
3. Vancouver ligger långt väster ut. När vi går upp, går man och lägger sig i Vancouver. Vad är klockan just nu i Sverige och i Vancouver?

”Världens bästa stad”?

Vancouver brukar rankas högt i listor över ”världens bästa stad”, när man avser livskvalitet. Det är också en mångkulturell stad med en stor kinesisk, indisk och pakistansk befolkning. Men hur tar man hand om sin miljö? Hur ser stadens hållbarhetsarbete ut? Vad kan vi lära oss av Vancouver?

Vad är ett gott liv?

Staden har en helhetssyn inte minst när det gäller mat och energi. Till exempel ska alla byggnader vara energisnåla och invånarna ska göra 50 procent av sina resor med cykel eller kollektivtrafik. Staden har bra kollektivtrafik, cykelvägar, bilpooler och gröna parkområden. På många platser har man omvandlat körfält för bilar till grönmålade cykelfiler. Vancouver är också en populär turiststad med många möjligheter till friluftsliv året om.

Mat och mångfald berikar staden

Vancouver är som sagt en mångkulturell stad med människor från hela världen till exempel Tyskland, Irland, Grekland, Indien, Pakistan och Kina. Läs den engelska texten nedan, från Vancouver stads hemsida.

We love good food

From top restaurants to cool street stalls, food is a big part of what defines a city. Asian food culture is normally more climate smart with more vegetables than meat products. When you walk down the street you will have plenty of opportunities to discover and buy different food from all around the world. Climate-smart food procurement and the promotion of more veggie based diets addresses food's climate impact as well as health issues; urban farming is improving food security; while hospitals and schools are recycling packaging and composting leftovers so nothing goes to waste.

Bygger klimatsmart

Idag kommer 90 procent av Vancouvers energi från vattenkraft. Tuffa krav för nya hus gäller – de får nämligen inte släppa ut koldioxid eller andra klimatgaser från uppvärmning och el-användning. Allt detta gör Vancouver till Nordamerikas bästa stad sett till klimatpåverkan per person.

UTMANINGAR – FRÅGOR

1. Skriv en svensk sammanfattning av den engelska texten ovan.
2. Vilka förslag på klimatsmart mat kommer man med i texten?
3. Man ska minska koldioxidutsläppen med 20%. Kom med minst tre förslag på vad som kan göras för att nå minskningen.
4. I Vancouver finns många parker och grönområden. Hur långt har ni till närmaste grönområde (park, skog eller vattendrag) från skolan? Vilken park, skog eller vattendrag i er stad eller kommun tycker ni bäst om? Motivera ert svar.
5. Vilka argument finns för att behålla och inte bebygga grönområden nära bostäder och skolor.

Tänk till

HÄLSNING FRÅN KWIKWETLEM

Ni har just besökt indianreservatet Kwikwetlem utanför Vancouver och varit med på en kanotutflykt i reservatet. Skriv ett sms till er klass och lärare och berätta vad ni sett.

“sms”